Na każdej polskiej monecie kolekcjonerskiej znajdują się:

- nominał
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 91 59 oraz 22 185 13 03. Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

7 listopada 2019 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu monety okolicznościowej o nominale 5 zł "Odkryj Polskę" – Kopiec Wyzwolenia.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za polityke pienieżna i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

Stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości

Wojciech Korfanty

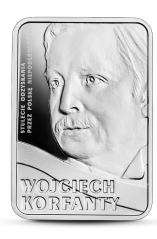

Stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości – Wojciech Korfanty

Wojciech Korfanty (1873-1939) - polityk, przywódca II i III powstania ślaskiego. Urodził się w pobożnej rodzinie górniczej w Siemianowicach Śląskich. Kształcił się w szkole ludowej, potem w gimnazjum, w którym założył konspiracyjne kółko samokształceniowe, za co w 1895 r. został wydalony ze szkoły. Studiował filozofię, prawo i ekonomie na Królewskim Uniwersytecie Wrocławskim. Studia ukończył w Berlinie w 1901 r. Poznał tam przywódców Ligi Narodowej. Od 1901 r. był redaktorem naczelnym "Górnoślazaka", pisywał też do "Dziennika Berlińskiego". Za antyniemieckie teksty został skazany na cztery miesiące więzienia (osadzono go we Wronkach), co przysporzyło mu popularności. Został członkiem tajnej Ligi Narodowej i w 1903 r. wystartował w wyborach do Reichstagu. W parlamencie Rzeszy przystapił do Koła Polskiego, w którym wcześniej byli jedynie posłowie z Wielkopolski i Pomorza. Wystąpienia w parlamencie Rzeszy ujawniły jego wybitny talent oratorski. W następnym roku został też posłem do Landtagu, pruskiego parlamentu krajowego. W styczniu 1917 r. wygłosił słynne stwierdzenie: "Narodowo jesteśmy Polakami, a nie po polsku mówiącymi Prusakami". W wystąpieniu w Reichstagu 25 października 1918 r. żądał przyłączenia ziem zaboru pruskiego do odradzającej się Polski, następnie wraz z innymi posłami Koła Polskiego opuścił parlament jako organ władzy obcego mu państwa. W dniu 11 listopada 1918 r. został członkiem Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, stanowiacej zalażek polskiej administracji w regionie. Po wybuchu powstania wielkopolskiego Korfanty z ramienia Rady kierował negocjacjami dyplomatycznymi, w wyniku których 16 lutego 1919 r. zawarto rozejm w Trewirze, przyznający odrodzonej Polsce znaczne obszary zaboru pruskiego. Ustalenia te potwierdził traktat wersalski z 28 czerwca 1919 r. Nie przyznano nam jednak m.in. ziem Górnego Śląska, o których losie miał przesądzić plebiscyt. Od grudnia 1919 r. Korfanty kierował Polskim Komitetem Plebiscytowym, a kiedy w trakcie kampanii wybuchło II powstanie śląskie (w sierpniu 1920 r.), stanał na jego czele. W marcu 1921 r. mimo intensywnej kampanii prowadzonej przez Korfantego Polacy przegrali plebiscyt. Wówczas wysunął propozycję podziału Śląska (tzw. linia Korfantego), w wyniku czego Polsce miała przypaść bardziej uprzemysłowiona część regionu. Korfanty podjął decyzję o strajku powszechnym i rozpoczęciu

Nominał 100 zł

metal: Au 900/1000 stempel: lustrzany średnica: 21,00 mm masa: 8,00 g obrzeże (bok): gładkie

nakład: do 1500 szt.

Projektant monety: Dobrochna Surajewska

Emitent: NBP Na zlecenie NBP

monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

Nominał 10 zł

metal: Ag 925/1000 stempel: lustrzany

wymiary: $32,00 \times 22,40 \text{ mm}$

masa: 14,14 g

obrzeże (bok): gładkie nakład: do 13 000 szt.

Projektant monety: Dobrochna Surajewska

Emitent: NBP
Na zlecenie NBP
monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

Zdjęcia Wojciecha Korfantego wykorzystane do zaprojektowania monet pochodzą ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego.

trzeciego powstania, a 3 maja 1921 r. ogłosił się jego dyktatorem. W ciągu tygodnia Polacy osiągnęli "linię Korfantego", a główne walki toczyły się 20–21 maja o Górę Świętej Anny. Równocześnie Korfanty rozpoczął negocjacje, a następnie doprowadził do zakończenia walk oraz korzystnego dla Polaków podziału spornych ziem. Ostatecznie w październiku 1921 r. przyznano Polsce najbardziej uprzemysłowioną część Górnego Śląska, ze stolicą w Katowicach.

W latach 1919–1922 Korfanty stał na czele Związku Ludowo-Narodowego (endecja) w Sejmie Ustawodawczym,

5 listopada 2019 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł oraz złotą monetę o nominale 100 zł z serii "Stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości" – Wojciech Korfanty. a w kolejnym sejmie (1922–1928) został przywódcą Chrześcijańskiej Demokracji. Był przeciwnikiem zamachu majowego. We wrześniu 1930 r. został aresztowany i wtrącony do twierdzy brzeskiej. Po wypuszczeniu na wolność udał się na emigrację do Czechosłowacji. W 1937 r. działał w ugrupowaniach emigracyjnych – był współzałożycielem Frontu Morges i przywódcą chadeckiego Stronnictwa Pracy. Po długich staraniach wrócił do kraju w kwietniu 1939 r. Mimo licznych protestów został aresztowany przez rząd sanacyjny. Zwolniony z powodu wykrytej choroby nowotworowej, wkrótce zmarł 17 sierpnia 1939 r., a jego pogrzeb stał się wielką manifestacją patriotyczną. Pochowano go w Katowicach.

prof. Jan Żaryn